Név _____
rendfokozat: _____ tábori posta: _____
XXXIX. évfolyam. 17 szám **Ára 12 fillér.** Celldömölk, 1943 április 25

Kemenesalja

Megjelenik minden vasárnap reggel
Előfizetési díj egész évre 6 P, fél évre 3.— P, negyed évre 1.50 P.

POLITIKAI LAP.
Felelős szerkesztő és kiadó: DINKGREVE NÁNDOR
Postatakarékpénztári csekkszámla 44868.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Celldömölk, Kossuth Lajos-utca 14. szám
Hirdetés díja előre fizetendő.

FELTÁMADUNK!

Írta: DR. NEMES VAZUL

A költők képzelete mindig sok gyönyörű-éget talál a rózsaujjú Hajnal hasadásában. Miota ember lélek gyönyörködik a hajnalhasadásban, azóta minden hajnal között legkáprázatosabb volt Husvét hajnala, amikor Jeruzsálem környékén angyali kézikával elzárt sírja. Az Úr angyala leszállott az égből és elhengerítette azt a hatalmas kőtömböt, amelyet a világtörténelem legmegkérlyegezettebb cinkosai toltak a Názáreti Jézus sírjára. Az Istenember pedig, miután legyőzte a Halált és megváltotta az embereket a bűntől és az örök kárhozattól, újra egyesítette testét a lélekével és diadalmasan feltámadt halottaiból. Valóban világraszóló diadal aratott irigyein, ellenségein és az emberiség örök ellenségein egy ránt.

Husvét, a feltámadás ünnepe, a keresztény-egyház legdiadalmasabb napja. Minden megváltott, még szabadult keresztény, minden lélek áttüzesíti az az örökujongás: *Feltámadt Krisztus e napon, alleluja! Az ember vigadozzon, alleluja!* Szabadul sőt kell vigadozni ezen a napon, mert a világ most csalódás nélkül megismerheti az egyetlen és örök igazságot.

A siralomvölgy lakóit mennyi mindennel hitegették Kelet kuruzsiói, Athen bölcsei, Egyiptom tudósai és mindegyikben keserves csalódni kellett az ember csodára halmozott, hogy megkyözze a világot. Halálakor maga a pogány szózatos ia kénytelen volt megvallani: Ez valóban az Isten Fia volt! Csodáira feltámadásával tette rá a tündöklő koronát.

Ezért mindenegyes feltámadási ünnepe valóságos diadalmenet lett azóta. A megváltott emberiség számára a husvéti angyal, a nyitott sír megcáfolhatatlan bizonyítékot szolgáltatnak arravonatkozóan, hogy van értelme a földi életnek: mert ha Krisztus feltámadt, mi is *feltámadunk Vele egyaránt!*

A megicsőült Krisztusnak fénysugárba öltözött sírjánál látja meg a siralomvölgy akója igazán a szenvedés értelmét. Mi mindent kellett elszenvednie Krisztusnak, hogy legyőzhesse a Halált és megicsőülhessen!? Végig kellett menni a szenvedés [illegible] ünnepén és szégyenű kínok között kellett meghalnia a gyalázat fáján a latrok között. És íratott a törvény fölött ez minden halandó részére: per crucem ad lucem! A szenvedés árán lehet eljutni a megicsőüléshez! Aki a husvéti feltámadás megicsőülésének részese akar lenni, annak el kell kúszni a Golgota lejtőjére. Husvét hajnalának örömpirja mindenki előtt megvilágítja, hogy milyen eszköz Isten kezében a szenvedés és milyen magasztos drágakincs a könny, amely a szenvedés órájában csordul ki az ember szemeiből.

Jézus, Isten egyszülött Fia, aki örök szeretettel szerette, éppen ezért felemelte és a bűntől, tévedéstől megmentette az embert. Hogyan? Úgy, hogy megfogalmazta számunkra a legszebb ígéretet: az ember az Isten gyermeke, akit a Teremtő szentnek és igaznak teremtett. A régi ember ezt elfelejtette. Krisztus tehát kérlelhetetlen harcot indít az ember érdekében. Csodát

De a kereszténység nemcsak az egyes embert tanítja arra, hogy Krisztus feltámadása a mi feltámadásunk záloga. Ugyanezt hirdeti népeknek, nemzeteknek és különböző fajoknak. A kereszténység a diadalmas világnézet vallása. Az a küldetése, hogy minden népet elvezessen a feltámadás dicsőségébe. Mi magyarok ezért lehetünk hálásak első királyunknak, Szent István[illegible]nak. A történelem viharja már régen elsodorta volna erről a hazai földről a mi magyar fajtánkat, a népek tengerének ezt a testvértelenül idevetett hullámát, ha Szent István király nem tűzte volna bele a magyar haza földjébe a diadalmas világnézet jelvényét: Krisztus keresztjét. A szenvedés fája gyökeret vert a magyar földben és menedéke lett Árpád nemzetének. Vérben [illegible] a magyar égbolt és kilátástalan lett a magyar jövő. Szent István népe a diadalmas világnézet erejével járta a megpróbáltatások golgotás utját. Hitt a feltámadás dicsőségében és nem csalatkozott. Nem csalódott ebben a hitében a tatárjárás földönfutó magyarja, nem szégyenült meg hitében a török hódoltság kifosztott, rab magyarja, nem hiába hitt és bízott a szabadsághős Rákóczynak bujdosó kuruc vitéze, nem hiába hitt és bízott Világos és Trianon uszba kötött magyar népe.

– Trianon után ismét [illegible] dult a világháború furiája, nyomában ítélnek borultak fel, országhatárok tűntek el. Isten ostorai pattognak köröskörül. A háború tőlünk magyaroktól is megköveteli az áldozatot. Ellenségeink ránk kényszerítették a harcot. Mi jól tudjuk, hogy nem lehet háborút viselni áldozatok nélkül. A háborus áldozatok, katonáink kihulló vére, az özvegyek és árvák könnye, a sebesültek szenvedése, az otthonmaradottak nélkülözése vigyen közelebb bennünket Istenhez és lássuk meg magunkban az elpusztíthatatlan értéket, a lelket, amelyért Jézus önmagát áldozta fel a kereszten. Lelkünk megtisztulása ad erőt arra, hogy magyar becsülettel teljesítsük a ránk váró kötelességeket és előkészítsük a gyizelem utját.

Szent István népe a keresztdiadalmas világnézetével biztosítja magának a boldog magyar feltámadást!

Egészségvédelem: nemzetvédelem!

„Csak aldom Istenemet, hogy én is magyar vagyok." Kis gyermek korunkban ez volt az első bölcsesmondat, amelyet a világba kiáltottuk magyarságunkat a mai világ egés[illegible] közepette is van egy gondolat, amely ma [illegible] meg csak [illegible] falan csak a[illegible], amelynek megvalósulásában azonban feltétlenül hiszünk kell és szívja 29 millós magyarságot [illegible]. Ámde, hogy ez megvalósulhasson, [illegible] szükséges, hogy megszüntessük a születések számának katasztrofális csökkenését [illegible] testsúlyszám. Jól tudjuk, hogy az [illegible] cél érdekében, de még így sem elég, hogy csupán gyermekek szülessenek, hanem a megszületett gyermekeknek életben is kell maradniok. Le kell tehát küzdenünk a nemzet sirját hantolgató csecsemő-halandóságot is. Ezen a téren azzal vigasztalhatjuk magunkat, hogy Celldömölkön az illetékes tényezők buzgolkodása folytán a csecsemőhalandóság aránszáma 12.3 százalék, valamivel jobb az országos átlagnál, amely 12.1 százalék.

A további siker érdekében elsősorban tényegesen fokozniok kell a családok anyari jóléte, meg kell javítaniuk és ésszerűvé tenniük a táplálkozási és a lakásviszonyokat, tűzzel vassal küzdeniük kell a fertőző és nemi betegségek ellen stb. Ezen küzdelmek egyik legfontosabb fegyvere az egészségvédelem harcosai, pedig mindannyiunknak élen az orvosok. Az életerős népet váró szebb magyar jövőnek azt kívánjuk, hogy az orvos a családok orvosa legyen, aki nemcsak gyógyító [illegible] szerepe végett, hanem [illegible] is, hogyan kell megfelelően élni, [illegible] megtarthassuk és az ártalmak ellen megóvhassuk.

Az ésszerű egészségvédelem az iskolán, illetve az óvodán korban kezdődik. A tanítók kapjanak egészségtanban megfelelő kiképzést, hogy az iskolai orvosok segítségére lehessenek. A középiskolákban pedig az egészségtan tanítási és gyakorlati alkalmazása által már a serdülőkor kritikus ideién az ifjúság fogékony lelkében tudatossá válik az egészségvédelem [illegible]. Minden magyart elsősorban arra kell

megtanitani, hogyan kell a testét és egészségét az ártalmak ellen megóvnia.

Az iskolában elmulasztottakat az iskolánkivüli népoktatás pótolja a népnevelési propaganda, sajtótermékek, napilapok, népszerű előadások, rádió és film utján.

A rendszeres időszakos orvosi vizsgálatok pedig, amelyeket akár intézetekben, akár csupán a körorvosok végeznek, sok-sok rejtett, nem is sejtett betegséget, testi fogyatékosságot, gyengeséget hoznak fel szinre. Ezeket a rejtett betegségeket vagy csupán ezekre való hajlandóságokat azután a szakorvosok lényegesen kikezelhetik és előnyösen megakadályozhatják.

Az egészségvédelem szolgálatában állanak az anya- és csecsemő védő és gondozó intézetek, az egészségházak és elsőhelyen az Országos Közegészségügyi Intézet (zöld kereszt) stb. A himlő, tifusz, pestis, kolera és difteria elleni oltások és veszettség ellen a legutóbb kötelezővé tett oltások ép ugy az egészségvédelem hathatós eszközei mint a többi fertőző betegség ellen folytatott észszerű és irányitott küzdelem.

A helyes egészségvédelem foglalkozik azon külső tényezőkkel is, amelyek a megbetegedési és elhalálozási arányszámot befolyásolják mint a levegő, viz, talaj, éghajlat, ruházat és táplálkozás Ahogy fontos az iparban a porártalom a mérges gőzök és gázok ellen való védekezés ép ugy fontos az épitészek, mérnökök hygiena ismerete, hogy egészséges, száraz, szellős, napos lakóházakat épitsenek, az egészség legyen számük előtt a talaj megválasztásánál ép ugy, mint a csatornák és vizművek épitésénél.

A fajfenntartás egészségtana egészségesebb nemzedék születését iparkodik biztositani. A sport legyen akár egyéni, akár tömeg sport, elvitathatatlanul fontos lehetőség az egészségvédelem szempontjából. Hasonlóképen fontos az állandó gyakorlatias ismeretközlés a csecsemő táplálása, vitaminok használata, tejfogyasztás, zöldfőzelékek, gyümölcsök élvezete, egészséges életmód, józanság, fürdés, tisztaság stb. tekintetében.

A betegség megelőzése ha költséges is, mégis sokkal gazdaságosabb, mint a kifejlődött betegség gyógyitása. A hygiena legnagyobb ellensége a szegénység. Nagy szerep jut ezen a téren a szociális tőkének (OTI. MABI., OTBA) ha tanonc üdültetésre, üdülőkre, csatornázásra. vizvezetékekre, fürdők letesitésére forditanak akár ön befektetés, akár kölcsön alakjában.

Fajunk fenntartása és szaporasága szempontjából eléggé nem hangoztatható, nagyon fontos tényező az egészségvédelem. A mai világháború előbb utóbb véget ér, de a magyar belső frontnak azután is küzdeni kell az egészségvédelem táján a 20 millió magyarságért.

Dr. Neszmélyi Gyula

---

1 szoba-konyhás lakást adnék 2 vagy 3 szobásért azonalra.

Cim a kiadóhivatalban

Bérbeadnám

5. HP. cséplőgarnituràmat üzemképes állapotban.

De Rivó, Vásárosmiske

Judás harminc ezüst pénze

Krisztust hiába ölték meg, nem használt a szikla sir sem feltámadt, a sirt lezáró sulyos kő magától engedett, a megtiport örökigazság győzedelmeskedett. Hiába állitják vele szemben a vesztegető aranyat, hiába Judás ezüst pénze, az igazságon nem tudtak erőt venni.

Krisztus követőinek meg kell szenvedni az Istenember által hidetett igazságért, talán vállalni kell a kint, a megalázást, a töviskoronát, de egy pillanatig sem szabad hinni, hogy a lélek a mindenekfölött valóságán győzhet a lélektelen judáspénz, az aranyborju. Krisztus példaadásának ép ez a keresztény világ felé sugárzó értelme, hogy a mi igázságunk mindig győzhetetlenül feltámad. Mindig uj életre kél, mindig diadalmasan kerül ki a küzdelemből meg akkor is, ha itt-ott ugylátszik erőt vesz rajta a pénz hatalma, a vesztegetők mindenre elszánt és minden erőszakosságra képes serege.

A krisztusi igazságot azzal sem lehet elhomályositani, ha a mostani háborus világban, amikor Anglia az istentelének táborához szegődött és egyházaiban sarlós kalapacsos lobogóval takarják le az oltárokat. A krisztusi igazság hiveit kiirtni-tják, mintahogy kiirtottak 65.000 finnt, 60.000 litvánt, 45.000 esztet, 32.000 lettet, leölték 12.000 lengyel katonatisztet, elhurcoltak 1·5 millió lengyelt, akikről most nem tudnak elszámolni magában Oroszországban legkevesebb 32 milliót öltek le. Vérfolyóvá dagaszthatják a patakokat és hegyeket rakhatnak Krisztus vitézeinek koponyáiból, de Krisztus hite mindig feltámad és mindig győz.

Soha nem öldökölt, pusztitott annyira a hazugság, az alnokság, mint ma, amikor nem csak beszélik egymásközt, hanem rádiók hangszórói orditják az egész világ fülébe. Soha nem volt annyi Judás-pénz, mint mostanában. A hamisság áradata öntötte el az egész világot.

Az ember gyarló fiának nem adatott meg, hogy azokkal az isteni fegyverekkel harcoljon, mint amelyekkel a Megváltó küzdött. A földi embernek fegyvert kell ölteni magára, hogy megvédje Krisztus országát az álnokság, az árulás ellen. Nem kétséges azonban, hogy a cél az ellenség ugyanaz még ma is.

Mi, akik a Krisztusi igasság alapjan állunk, akik Krisztus tantorithatatlan követői vagyunk, a feltámadás napján hirdetjük; hogy ez a husvét az ő husvétja. Ez a tavasz az ő győzelmének ideje.

Péter és János Kaifás előtt

Pétert és Jánost felhozták a börtönből, hogy Kaifás elé állitsák kikérdezés végett. Kaifás kiküldte szobájából a katonákat és hosszú ideig szótlanul szemlélte a két vádlottat.

Péter középidős férfi bozontos szakállal, őszülő hajjal öregebbnek látszott Nagy, erős határozott méltóságteljes volt, mintegy fejedelem. János teljesen más volt. Sápadt, szőkés haj, karcsú könnyűség, ragyogó szemek, melyek állandóan a menybolton és Istenen pihent Arcáról derüs és alázatos szelidség árad, de a nyugalom mögött sejteni lehet a tüzet és azt, hogy ennek a szelidségnek forrása nem a szolgai félelem, hanem a mindent emésztő tüz. János földre jött konyaltnak látszott, de nem gőg vagy büntetés taszitotta le, hanem az isteni könyörültség lendülete. Kaifás hol az egyikre, hol a másikra nézett, némán és sokkal tétovázóbbnak és zavarodottabbnak látszott, mint a két vádlott.

Üljetek le, mondotta Kaifás, zavarát takargatva. Lesütötte szemét, összekulcsolta kezeit és lassan megszólalt.

Ne gondoljátok, hogy ellenségeitek egyike előtt állitok. Nem a biró hivatott benneteket, hanem a nép atyja, akinek őrködni kell gyermekeink lelke felett. Talán tudjátok, hogy nem én adtam ki ellenetek az elfogató parancsot, másrészt azt jelentették nekem, hogy zavargást randeztetek. Káromló elképzeléseket terjesztettetek a nép között.

Kaifás jól tudod, szólt most Péter, hogy nem vagyunk se megszállottak az ördögtől, se részegek. Nem mi találtuk ki, hogy Jézus feltámadt számtalan tanu tudja azt bizonyitani. Az sem hazugság, hanem igazság, melyről egész Jeruzsálem beszél, hogy a szegény sánta, aki Jézus nevének emlitésére gyógyult meg.

Péter, Péter, ne légy ilyen dicsekvő és heves. Rögtön rátérünk mindenre. Először is azt akarom nektek mondani, hogy nem állok olyan messze hitetektől, mint azt ti hiszitek... Alnokság! kiáltja Péter és János. Te megfeszitetted az Igazságot. Azt hitted eltemeted azt, de az igazság feltámadott, az Igazság élni fog örökké! A feltámadt Igazság maga Krisztus!

Csoknyay József

Husvéti népszokások Kemenesalján

Irta : UHLÁR GYULA.

Népünknek, magyar fajtánknak, egyik igen jellemző tulajdonsága, hogy azokat a hagyományokat, amelyek szerint apáik éltek, magára nézve is mintegy kötelezőnek ismeri el. Ezeknek a hagyományoknak a törvényszerűsége egészen a mai napig megnatszik népünk magatartásán, érdeklődési körén, viseletén, házatáján.

Az ősmagyarok érdeklődési köre a vallásos kultusz szolgálatában állott. A mai idők magyarja sem változott e tekintetben. A vallási élettel való kapcsolata érzelmi alapokon nyugszik, míg a városi embert a vallásosságban is inkább az értelmi megfontolások jellemzik. Ezért olyan fontos a népnél a nagymise dráma ja, a prédikáció közvetlen hatása, az ének szárnyalása, az ünnepek megszentelése.

A magyar ember szereti a kollektív ájtatosságokat. Igen nagy örömmel vesz részt a legfárasztóbb búcsújárásban is, melynek — éppen az ő lelkiségéből forrásozóan — legfontosabb motivuma az ének. Az egyházi év legtöbb ünnepét, ezeknek jelentőségét, értelmét az énekből ismeri meg. Ezért van, hogy csöndes misére járni nem szeret. Hiányzik ebből az ének, de hiányzik az ünnepélyes hangulat is.

A vallásos népélet megnyilatkozásaiban vannak olyan hagyományok is, amelyek nem az elvi meggondolások eredményei, nem a szellemnek elvont gyönyörűségei hanem sokkal inkább gyakorlati, a mindennapi életből mutatnak be egy darabot, amelyben főként a szív érzelmei viszik a főszerepet. És ezekben az érzelmekben a legfontosabb tényező az odaadásig vallott, meggyőződés szerinti hit, amit másszóval ugy is mondhatunk, hogy hitbeli bizonyosság. Nem úgy van ez a városi »művelt« embernél, aki nem érzi azt, hogy a prédikációban az Isten szól hozzá. Nála csak azt lehet látni, hogy a világnézetek zűrzavarában nem találja meg az utat és a közömbösség zsákutcájába téved.

A nép készségesen fogadja be szivébe az Egyház tanitását. Az elhintett mag jó talajba kerül nála és lesz belőle élet, világnézet, költészet.

Ilyen életet sugárzó, világnézetet visszatükröző és költészetet lehelő hagyományok az egyházi ünnepek köré font népszokások. Ezeknek alapja, elinditója az ünnep jelentőségének magyarázatából következik.

A népélet kutatói ismerik a hátteret is ezeknek az öregeket és ifjakat egyaránt vidámító népszokásoknak. Ezek közül több a legrégibb korra is visszavezethető. Nem ezeknek a történelmével akarunk most foglalkozni. Rámutattunk azoknak a népélet éltető elevenjéből forrásozó és a lelki életből fakadó keletkezésére. Ismerjük azok fennmaradását biztositó gondolatkört. Most bemutatunk néhány ilyen husvéti népszokást.

Munkatársaink gyüjtése nyomán az alábbiakban adjuk közre a vidékünkön található.at :

V ö n ö c k ö n : Székely Norbert igazgató leirása szerint nagycsütörtökön mikor már elnémultak a harangok, a harangozás esedékessége idején 3—4 gyerek kereplővel »végigcsörgeti« a falut. Ezek mindig szegény szülők gyermekei, akik nagyszombaton délután kosarakkal és szatyrokkal felszerelve, meglátogatnak minden katolikus családot és azoktól a csörgetés dija fejében tojást kapnak. Az adakozásból senki sem vonja ki magát.

Húsvétra minden háznál festenek tojást. A lányok litánia után labdáznak a piros tojással. Feldobják magasra és elkapják. Ha a tojás leesik és eltörik, jóizűen elfogyasztják.

A fiuk ügyességi játékkal iparkodnak minél több tojáshoz jutni. A földre letett tojást 5—7 csibelépésnyi távolságból kétfilléressel akarják eltalálni. Az nyert, akinek a kétfillérese a tojásba bevágódik és bennmarad, de ugy, hogy felforditáskor sem esik ki abból. Természetes, hogy amelyik kétfilléres nem talál, az a tojás gazdájáé lesz. A már elnyert tojás újból résztvehet a játékban. Husvét előtt a tojásbavágás művészetét a gyerekek burgonyán szokták gyakorolni.

A keresztszülők keresztgyerekeiknek piros tojást és süteményt, vagy kalácsot küldenek ajándékba. K á b a k e c s k e d e n a vert perecet küldik ilyenkor ajándékba. A tojás — vagyoni helyzet szerint — 5—10 darab között váltakozik. A vert perec készitése elég körülményes. Finomlisztből és sok tojásból összegyúrt tésztát, hogy omlós legyen fejszefokával kell jó fáloráig verni. Innen is a neve. A tésztából először perecet formálnak, majd kifőzik. A kifőtt perecet tejfelbe mártják és kemencében megsütik. Kecskéd, Kenyeri, Pápóc községben, egészen a legújabb időkig elkészült ez az elég drága, de jó sütemény. Elég nagy mennyiségben, 50—100 darab készült egy-egy háznál. A keresztgyerekeknek szánt perecet kenderfonállal csomóba kötik és ugy küldik el.

Szokás a locsolás is. Régebben egy vödör vizzel, ma a boltban kap-

siató, olcsó és vízzel higított »kölnivel« locsolják a legények a lányokat. Ezért aztán piros tojást kapnak.

A hússzentelés szokásban van ma is. Vönöckön a megszentelendő csomagban füstölthus, kalács és piros tojás van. A nagyszombati vacsora mindig a szentelt ételekkel kezdődik. Bármilyen kevés is jut egy-egy személyre, addig más ételt nem esznek, míg a szentelt ételt el nem fogyasztották. A hushoz öres szentelt kalács való.

Isszakfa: Nagy Irén tanitónő az alábbi szines összeallitasban ismerteti községének husvéti népszokasait.

Husvétvasarnap kora reggel a »keresztanya« az előző napon festett piros tojásokat kis kosárba teszi és édes gyermekeivel küldi »keresztgyermekeinek«. Azért vannak a fenti szavak idézőjeleiben, mert keresztanya az is, aki az előző évi bucsujáráskor »megmosdatott« a celli Szentkutnál valakit. (Mosdatás — keresztrajz a homlokra a Szentkut vizével.) Ha ilyen keresztanya és keresztgyermek, hozzászámítva a keresztés bérmaszülőket is, — igen sok van, egy-egy gyermek 40—50 piros [illegible] a falu, mint egy méhkas: hordjak, viszik egymasnak a tojasokat.

Litánia után kivonul a gyereksereg a Pap rétre, pirostojásozni Addig dobaljak a tojast a magasba, míg akar véletlenségből, akár szándékosan, de összetörik. Nagyszerű latvany nézni a gyereksereget és a fejük fölött röpködő 80—100 szines tojást a levegőben. Ami eltörik, azt rögtön megeszik. Egy két órai szórakozas utan vége a játéknak, de a rét tele van tojashéjjal.

Az öntözést ezelőtt a friss kutvizzel csinaltak. Ma mar szagos vizzel öntözik a legények a lányokat. De meg is haragudnanak a lanyok a kutvizért. Ma már az nem úrias. De mar nincs is az öntözésben kedély, humor. Elmaradt a »Sokà viruljszép viragszál« rigmus is. A nagylány nem ad mar piros tojást a legénynek öntözés utan, mint azelőtt. Inkabb egy narancsot És pálinkával kinalja meg a locsolót.

Amikor a gazda hazatér a feltámadasi körmenetről, mielőtt a vacsorahoz ülne, kimegy az istállóba és a legjobb takarmányából tesz egy villaval az allatok elé. A jószagok persze szerfölött csodalkoznak ezen. Hiszen mar a körmenet előtt megtörtént az etetés és sohasem kaptak ilyen késón enni, sorban kezdenek hat bámulatukban bögni. Érdekes ezt hallgatni, minden allat elbődül a faluban.

A megszentelt füstölt lapockacsontjat elássák a palantas ágyba, a férgek ellen.

Énekelve és imadkozva bejarják a felnőttek napkelte előtt a hatarban levő kőkereszteket.

(Folytatás következik)

Autosiphon-tulajdonosok figyelmébe!

Ne dobja el használt vagy elromlott autosiphon készülékét és annak alkatrészeit, mert

magas árban visszavásárolom

vagy ú[illegible] átcserélem.

Molnár-drogéria, Celldömölk.

Műsoros est Vönöckön. A vönöcki agrárifjusági legényegylet Husvethétfőn a Csordás-féle vendéglő tánctermében az épülő templom és [illegible] felszerelése javára nagyszabású műsoros estet rendez. Az előadás este fél 9 órakor kezdődik.

HETI KRÓNIKA.

A Főméltóságu Asszony radió szózatban köszönetet mondott a nemzetnek az áldozatkészségéert, melyben az egész nemzet hite és bizalma szólalt meg. Nagy eredménnyel végződött a honvéd családokért inditott gyűjtés. — Angelo Rotta apostoli nuncius a Dunántúlon meglátogatta az internaló táborokat — Kallay Miklós miniszterelnök a képviselőház külügyi bizottsag ülésén beszámolt romai utjáról. — A katyni tömeggyilkossagot kivizsgáló bizottság megállapította, hogy a 15 ezer lengyel tiszt meggyilkolására kiküldött G.P.U. végrehajtók egytől egyig zsidók voltak, a katyni legyilkoltaknál csak iratokat találtak, ékszereik, óráik nincsenek meg. — Kommunista merényletnek esett áldozatul Janev bolgár képviselő, a külügyi bizottsag elnöke. — Fabinyi Tihamér a pénzintézetek közgyülésén kijelentette, hogy a hitelélétünk egészséges szervezete eredményesen fogja leküzdeni a gazdasági nehézségeket. — Summer Welles amerikai külügyminiszter kijelentette, hogy az oroszokkal szemben semmit sem tud tenni a csehek, lengyelek és a balti államok érdekében. — Megszűnik az eddigi bonyolult adószamítasi rendszer, a pótadókat egységesítik. — Zsidók irányitották a székelyföldi kommunista szervezkedést. — Kallay Miklós miniszterelnök erős szavakkal bélyegezte meg a kohólt hirek rosszindulatu terjesztőit. Kijelentette, hogy a nemzetnek semmit sem szabad megtörnie, ami a munkat akadályozná. Nem lehet szava az országban annak, aki nem az ország vezetőit tamogatja. — A Kormanyzóhelyettes arcképét és emléktablajat felavatták Szolnokon. Kele István pápai prelatus mondotta az ünnepi beszédet. — Kormányzó urunk meglátogatta Hitlert főhadiszálásán. Megtargyalták az általanos politikai helyzetet és a közös ellenség ellen vivott harcot. — A Szovjet nem tárgyal a Vatikánnal a hadifoglyok ügyében. — Forgács Géza a Felvidéki Ujságban megirta, hogy a szociáldemokrácia a Felvidéken egyet jelent a cseh uralommal való gyava megalkuvással. — Ausztralia miniszterelnöke azt mondta, hogy Ausztrália tartalékai mar kimerülőben vannak. — A török külügyminiszter a tengelyhatalmak diplomaciai képviselőinek tiszteletére vacsorat adott. — A középkeleti britt parancsnok Ankarában tartózkodott és targyalásokat folytatott. — Antal István miniszter kijelentette, hogy a történelem minden viharával szemben is helyt fogunk állani. — Vitéz Lukács Béla felszólította a zsidóságot egyik beszédében, hogy ne hivja ki maga ellen a közvélemény itéletét, szüntesse be a kishitűség terjesztését. — Németország lelkesen ünnepelte a Führer születésenapjat. — Aláirták a német török gazdasági megállapodásokat. — Harmincezer embernek kenyeret ad a magyar selyemtenyésztés — A Führer április 19-én főhadiszállásán fogadta a norvég miniszterelnököt — A semleges országok sajtója és az ellenséges radió bolgár az ottani vonatkozásban alhireket [illegible]. — Berlinben kizarolag csak a győzelemre gondolnak a Téko csak ezt követheti. — Az európai rend uj alapelveit Virginio Gayda 5 pontban foglalta össze: 1. Minden európai nemzeti állam nagy kicsi — szabadságra, függetlenségre és teljes szuverénitasra való jogának teljes elismerése. 2. Állandó együttműködés az európai népek között a közös érdekek és az európai civilizáció és küldetés alapján. 3. A javak és nyersanyagok méltányos elosztása tényleges szükségletek alapján. 4. A tengerek szabadsága és minden nemzet mozgási szabadsága az egymással való érintkezésben és kereskedelemben. 5 Szociális igazság és béke minden államon belül, a dolgozó rétegek védelme és az osztályok közti különbség csökkentése úgy, amint azt már Olaszország és Németország megvalósitotta.

PLÉBÁNIAI HIREK

Celldömölk:

A nagyheti szertartások lélekbemarkoló erővel peregtek le a hivek előtt a megváltás drámáját. A templomi ahitatot fokozta az Egyházi Vegyeskar művészi éneke. A virágvasárnapi és nagypénteki Passio szólistái Horváth Lajos, Mihok József, Déry Géza, Márkus László, Pethő Annus és Pintér Rózsi voltak. Jeremiás Siralmait Déry Géza, Mihok József és Pintér Rózsi énekelte.

A feltámadasi körmenetet nagyszombaton este fél hatkor tartják az apátsági templomban.

Husvéti istentiszteletek rendje: Husvétvasárnap reggel 6 órakor szentmise, utána husszentelés 7 órakor csendes szentmise. 8 órakor orgonás diákmise, 9 órakor csendes mise rövid szentbeszéddel. 10 órakor ünnepélyes szentmise prédikációval. Husvéthétfőn szokásos ünnepi miserend

Búzaszentelési körmenet az idén április 27 én kedden reggel lesz. Sorrend: 7 órakor szentmise, utána körmenet, Vegyünk részt minél többen a körmeneten és kérjük Isten áldását a magyar mezőkre.

Májusi Litániák. A Virágos tavasz legszebb hónapját: májust Szűz Mária tiszteletére szenteljük. Az apátsági templomban este 7 órakor leszenek a májusi litániák. A megnyitó litániát, amelyen Az Egyházi Vegyeskar is szerepel, apr. 30-án pénteken este tartják. Máriát dicsérni hivek jöjjetek!

Kenyeri:

Lelkigyakorlat. Április 10—18 között tartott P. Bakacs Lőrinc szombathelyi szentdomonkosrend: atya Kenyeri és Rabakecskéd község katolikus hivei részére lelkigyakorlatot, amelyen teljes számban és nagy buzgósággal vettek részt. A lelkigyakorlatot tartó atya faradságát Takács József és Papp Imre egyházközségi elnökök köszöntek meg.

Szinielőadás. A kenyeri levente egyesület husvétvasarnapjan adja elő Csite Károly: Legényfurfang c. énekes népszinművét Nemes Lajos fő oktató betanitásában. Szereplők: Császár Ernő, Takács Irén, Papp Imre, Vaszeli Mária, Német József, Virág Ilonka, Nemes Pál, Papp Mariska, Csóka Ottó, Kovács Erzsébet, Nagy Ferenc, Virág János.

Esküvő. Husvéthétfőn tartja a kenyeri plébániatemplomban esküvőjét Császár Rozália, a kenyeri helyettesbiró leánya kenyeri rabakecskédi KALÁSZ leánykör hűséges tagja Takács Mátyás celldömölki máv segédtiszttel. A leánykör tagjai díszegyenruhájukban kisérik leánytársukat a templomba és állanak sorfalat majd énekelnek az esküvőn.

Pápoc:

Szentségimadás. A tavaszi szentségimadást Pápocon szerdán tartják. Az ünnepi szentbeszédet dr. Nemes Vazul celldömölki plébános mondja.

Sömjénmihályfa:

Szinielőadás. A sömjénmihályfai és tokorcsi r. k. ifjuság f. hó 25-en műkedvelő szinielőadást rendez. Szinre kerül Kő Benedek »Klarica« c. 3 felvonásos népszinműve.

A kereszifa kivirágzott..

Irta: Kisköpeczi.

Elsötétült az ég,
Villam cikkázott át,
Orkan viharzolt lenn,
Itéletidő járt!

Rengett az öreg föld,
Hegyek megindultak;
Sziklák lenn a völgyben
Ujra tornyosultak.

Meghasadt, leszakadt
A templom kárpitja,
Halál nagy tusaját
Istenember vivja!...

utolsó sóhaja...
Im' elvégeztetett...
Kiszenvedett értünk,
Mert embert szeretett!

Harmadnap megtörtént
Az isteni csuda:
Golgotán kivirult
A véres keresztfa!

Mert az Istenember
Legyőzte a halalt,
Ezzel megmutatta
Isteni hatalmat...

Feltámadunk mi is
Hitéletünk aran,
Elnyerjük Urunknak
Kegyelmi aldását.

De ujra Sátan ül
Az egész világ felett,
Mindent pusztit, gyilkol,
Meghalt a szeretet!...

Jöjj husvéti Bárány,
Hozz béket a földre,
Szeretetet árassz
Az emberiségre!

Oh, feltámadt Krisztus,
Győzd meg a világot:
Hódoljon meg Neked
S nyerjen egy jobb világot!

Értesítés!

Értesitem a n. é. vevőközönséget, hogy a Szentháromság tér 3. sz. alatti kész férfiruhaüzletemet bevonulásom miatt lezártam, amint katonai szolgálatomnak eleget tettem, azonnal folytatni fogom üzleti tevékenységemet.

Tisztelettel közlöm, hogy nem felel meg a valóságnak, hogy üzletem tönkrement, kizarólag katonai szolgálatom tevékenysége bénitotta meg üzletem folytatását. Akik a munkában lévő ruhaikat elvinni akarják, azok keressék fel feleségemet lakasán, aki azt ki[illegible]

Hazafias tisztelettel

Tóth Lajos.

órissábó.

Esküvő. Dömös Vendel budapesti lakos Husvéthétfőn délután 5 órakor tartja esküvőjét az alsósági plébánia templomban Varga Brigittával.

Légoltalmi liga közgyülése. A Légoltalmi Liga celldömölki csoportja május 2-án negyed 12 órakor tartja évi rendes közgyülését a községháza tanácstermében [illegible] mint a házparancsnokokat, helyettesiket és az érdeklődőket ezuton meghivja az Elnökség.

Készült
DINKGREVE NÁNDOR
könyvnyomdájában, Celldömölkön

HIREK

A feltámadt Krisztus szavával köszöntjük olvasóinkat: Béke veletek! Katonáink hősies lelkekkel küzdenek nagy barátaink és szövetségeseink oldalán a kereszt diadaláért. Mi a belső front katonai megalkuvás nélkül dolgozunk a lelkek békéjéért, a magyar igazság győzelméért. Kérjük kedves Olvasóinkat, hogy továbbra is támogassanak bennünket ebben a becsületes törekvésünkben. Lapunk olvasásával és terjesztésével, az előfizetési díj pontos beküldésével kedves olvasóink hathatósan előmozdítják, hogy Kemenesalján a szentistváni Magyarország tiszta lelkiismerete és mindenkit egyformán kötelező hazaszeretete erve nyesüljön! Ilyen lelekkel kíván boldog magyar húsvétot minden kedves olvasónak:

a Kiadóhivatal.

Lapunk előfizetése megváltozott. Tudvalevő, hogy az ország valamennyi lapja, folyóirata megdrágult, mint a munkadíj, a papíranyag, a felszerelés sok esetben kétszeresére, sőt több szörösére emelkedett. Mi nehezen szántuk rá magunkat erre a csekély emelésre. Végül is kényszerítve lettünk rá. Értesítjük mélyentisztelt előfizetőinket, olvasóinkat, hogy a lap előfizetését f. évi április 1 től évi 6 pengőre, számszerinti árat 12 fillérre emeltük fel. Ez a csekély emelés nincsen arányban a költségekkel, tehát még mindig áldozatot hozunk lapunk és előfizetőink, olvasóink érdekében. Tisztelettel

a Kiadóhivatal.

Elvesztett pénz. Egy szegény gyermekes kemenesmagasi asszony a csütörtöki hetipiacon elvesztette pénztárcáját, melyben 29 pengő volt. Kidoboltatta, hogy talán a becsületes megtaláló lesz annyi jóérzéssel, hogy a tárcát leadja, de ez nem került elő, hanem a doboltatás nyomán a járókelők az alábbi összeget adták át a dobosnak: Józsa Gábor 3, Geller József 2, dr. Bisiczky András 4, Vigh Lajos 2, Mesyeri János 2 pengőt. A károsult asszony nagy hálával adta mellett vette át a szíves adományt a dobostól.

Rongygyűjtés. A c[illegible] ... [illegible] venteegyesület lesért a közönséget, hogy f. hó 29-én a leventék megkezdik a [illegible] házi ... gyűjtést, azért mindenki készítse el előre a rongyot, hogy a honvédelem céljaira át adhassa a ... gyűjtő leventéknek. Gyűjtésre adhatók: harisnyák, terítők, ablak- és felmosórongyok, foltdarabok, szakadt fehérnemű, ... ruhák, papírzsákok, függönyök, zsinegek, kötelek, zsákok, szőnyegek, kendők, mellények, kötött mellények, kócok és egyéb rongyok, a textilipar fontos nyersanyaga.

A zöld kenyer a háborús táplálkozás ... ... szükséges ... majd a háborús világot is G. Wend ... tudósnak ez a pompás felfedezése, amellyel nemcsak a búzaliszt mennyiséget tudjuk felszaporitani, hanem azokkal eddig felnem használt tápláló anyagokat is viszünk bele a tömeg élelmezésbe. Erről a szenzációs felfedezésről számol be Tolnai Világlapja legújabb száma. A legkiválóbb magyar írók elbeszélései valamint gazdag termeszettudományi rovaton kívül a fölöttébb aktuális »Háborús háztartás« rovatja teljesít ki Tolnai Világlapjának ezt az új számát is, amelynek 30 fillér az ára.

Szabadalom a celli korzón, avagy egyet-mást a köszönésről.

A minap, ha nem is tévedésből, de véletlenül átvergődtem úgy alkonyati forgalomban a híres celli korzón. Valahogy — mint már félig meddig az öregekhez tartozó — nem találtam helyemet a fiatalság tüzes tömegében, egy-egy zerű és már öregedő szemeimnek s füleimnek szokatlan légkörben. Lehet, hogy más bibi is volt a dologban, a legenyegesebb azonban az, hogy fejbesommottak ezen híres utcán. Fejbe, de alaposan. Persze nem kell valami kocsilőcsre, vagy hatalmas fabunkóra gondolni. Sokka egyszerűbben kábultam én el, az akaratlanul elkapott és röpködő mondatformáktól.

Még hivatásos kereskedő szájától, ... hallgattam ... a sok kérlekszépent, de arra nem is gondoltam, hogy az utcán egymás üdvözlésére használatos köszöntő mondatokká Kérlekszépeneket kovercjenek. De most saját szememmel láttott legények, vagy — bocsánat — fiatalemberkék szájából, egymás üdvözlésére szánva, saját füleimmel hallhattam a legújabb és talán a helyi korzón szabadalmazott köszöntő szavakat, üdvözlő mondatokat. *Szervusz kérlek szépen! Köszöntelek kérlek szépen! Üdvözöllek kérlek szépen!* Ezektől hangos az utca. Persze csak az veszi észre, akinek jó a van a hallásra és ízlése a szépre. Már pedig ez szép, úgy bar kérlekszépen? Nem sokkal marad el aztán ezektől az üdvözlés utáni érdeklődés hangneme sem. „*Hogy vagy kérlek szépen? Hová mész kérlek szépen? Hol voltál kérlek szépen?*" Kiöbö szerakozás lehetne az idomítnomuroknak egy ötperces beszélgetésben megszámlálni a kérlekszépeneket. Matematikai tudásukat is előveheteák a percenkénti sűrűség megszámlálására.

Szóval eddig jutottunk. Az »alázatos szolgája« után eljutottunk az alá kérem-szépenezéshez. Szerencsére kevesen használják még ezt a formulát. A többség még tartózkodik tőle. Reméljük, örökre. De ha már a köszönésnél tartunk, ... szóra.

A polgári életben a köszönéssel a ... ... jogi ... a jezék ... tiszteletadásukat egymással szemben. Legfeljebb egy kivétel lehet: a ... viszonyból származó köszönés ... Ezt azonban a polgári életben nem lehet megtűrni. Nem, mi pedig azért, mert a szabad és egymástól független emberek a köszönései tisztelet ket és nem alázatukat fejezik ki egymás iránt.

Mai pedig akik a korzón kérem-szépenezők nem alárendeltjei egy másnak, hanem egyenesen független és szabad urak, amit az öltözködésből és a fejedelmi fejtartásból az ... fiatal lényben is meg lehet állapítani. Miért kell tehát a »Szervusz kérlekszépen!«? Hat nem... ... rendűtlen ... viszony kifejezésére, ... bisenyolod ... lezésére.

Mert kedves betévedt, művedrő korzózó tudd meg, hogy a régi jobb és bölcsebb világban másként volt ez. Akkor az emberek, de különösen a jó magyar emberek Isten nevével köszöntötték egymást. Nem restelkedtek Krisztus dicsőítésével üdvözölni a szembeszedő, rokont és ismerőst. Nem tartották elmaradottságnak az „Adjon Isten jónapot" használatát. Egyenesen és bátran kimondották annak a nevét, akitől minden jót vártak. De jöttek a „kultúremberek" és beloptak a divatot a köszönés frontjára is.

Ezek után természetes, hogy itt is gyakran változott a divat. Most a „Szervusz kérlek szépen!" a jelölt. Pár esztendővel ezelőtt meg más nóta járta a korzón. Az sem volt ... Akkor meg az »Alázatos tiszteletem«, „Alázatos szolgája!" és az »Alászolgája!« virágzott. Csakhogy ezekre is kimondták a halált, mások a használatuk. Kegyetlenül megcsonkították őket. Különösen az utolsót. A ... „Szolgája" ebből meg a »Gája.« Egyszerűsük szegényen eltűnt a forgalomból. Ma már csak egyesek használják. Mások inkább tévedésből.

Valamivel sajnálatosabb, hogy az európai „kultúremberek" bevett köszönési formáit a Jóreggelt kívánok, Jó napot kívánok, (nem csak jónapot ...) ... ... hétfőre szintén kárhozatra szánták. Ezeket is elkerülték csonkítgatni. Elnagytak a „jónapot" és társait, megmaradt a »*kívánok*« ... „*vánok.*" Ezután már csak a »*nok*« következhetett volna.

Itt azonban álljunk meg egy szóra. Szabadjon az öreg rövidítőktől valamit kérni. Ha már nekik bizonyos okokból nem volt jó az »*Adjon Isten jó napot!*«, ne írják ki a kultúremberek köszönési formáit, mikor ... tól hangzik a „*Jó napot kívánok.*" Az eddigi ... köszöntő ... mondást. A ... vissza teljes köszöntő ... a „*Jó reggelt kívánok*" és ... használatát.

Végezetül pedig kedvükre való keresési útmutató, melyek sok kedvükre ... hathatnak. Nincs más el szó, mint a Kezét csókolom eltűnéséről. Egy kicsit kényes, de nem nehéz munka. Hisz ugyan olyan jó módszer áll a rendelkezésükre. Meg ha a dolgok mélyére tekintünk, azt látjuk, hogy el is kezdték ezt a munkát. Tapasztalatok alapján mutatom be a fejlődés útját. »*Kezét csókolom*« (sokkal ... ...). A ... „*Kezét csókolom*". Jött a fordítás: „*Csókolom a kezét*". Itt a rövidítés: »*csókolom!*« ... ... tovább a rövidítést és legyen csak ... ... a ... miszba!

A kedves ... kenye, de tel... Gyorsan nem, de lassan és biztosan kereszülvihető.

Aztán ... egyszer, ... a ... ... emberben lato... szemmel, de ... egy kesőb a tavasz szebb napján, csak ... ... a fény szándékosan betévedék a celli korzóra ... ... hanem ... jöhessek ... ... tapasztaltam, ... magyarabbak lettünk.

—lh—

Hogyan védekezzünk növényvédelmiszerek hiányában a kártevők ellen

... a Növényvédelem ... Kertészet legújabb száma. Cikkeket közöl még a fekete-gálic használatáról, a parantazás nélküli zöldségtermesztésről, az évelő virág ... sagokról, a szőlő telepítéséről, a növényvédekezőszerek pótlásáról a zöld-... ... termesztéséről, a gyümölcsös tavaszi teendőiről, a növények vízszükségletéről stb. A két szaklapból a Növényvédelem kiadóhivatala (Budapest, VI. Aréna-út 6/c.) e lapra való hivatkozással egy alkalommal díjtalanul küld mutatványszámot.

Az 1943—44 évi gazdasági lajstromok megtekintése

Közhírre teszi a közellátási hivatal, hogy a mezőgazdasági termelés 1943—44. évi gazdasági beszolgáltatási kötelezettségéről készített gazdalajstrom a közellátási hivatalban f. évi április hó 15-től április 30-ig bezárólag 15 napi közszemlére van kitéve.

Ezen idő alatt az érdekeltek a lajstromot betekinthetik és a közszemle utolsó napjától számított 15 napon belül a reájuk vonatkozó adatok kiigazítása végett szóban vagy írásban felszólamlással élhetnek. A határozat kézhezvételétől számított 15 napon belül a közellátási kormánybiztostól lehet helyesbítést kérni. A helyesbítés iránti kérelmet írásban a közellátási hivatalban kell benyujtani. A kérelem tárgyában a közellátási kormánybiztos véglegesen dönt. A felszólamlás és helyesbítés iránti kérelem illetékmentes.

Felhívja a közellátási hivatal a gazdalajstromba felsorolt azon földtulajdonosokat, kiknek földbirtokai haszonbérbe van adva, hogy ezt a körülményt a gazdalajstrom közszemlére tétele utolsó napjáig a haszonbérlővel együttesen szóban vagy a haszonbérlő nevének, lakóhelyének, a bérbeadott terület helyrajzi számának feltüntetése mellett írásban, mert különben a beszolgáltatási kötelezettség őket terheli.

A celldömölki járás főszolgabírója 2030/1943. szám.

Tárgy: A nemeskeresztúri körjegyzőségnél ... folytán megüresedett O. M. díjnoki állás betöltése.

Pályázati hirdetmény.

A nemeskeresztúri körjegyzőség Vas vármegye Törvényhatóságai Kisgyűlése 1887/1943. számú véghatározatával jóváhagyott O. M. díjnoki állásra pályázatot hirdetek.

Az állás javadalmazása a 82.600/1926. B. M. számú rendelet ben megállapított illetmény.

Felhívom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt (IV. közigazgatási alkalmazottakat ... ... IV. tc. 5. §-a értelmében megkívánt keresztény származást igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket hozzám 1943. évi május hó 20-án déli 12 óráig nyujtsák be, ... pályázati kérvényeket figyelembe nem veszem. Az állás ... kinevezés ... folytán lesz betöltve.

Celldömölk, 1943 április 17.

Dr. HETTHÉSSY sk.
főszolgabíró

Földbirtok művelési ágakban történt változások bejelentése

... dömölki nagyközség közellátási ... ... földbirtok művelési ágában bármi nemű állandó jellegű ... változás történt (pld. a házhely bepít..., vagy erdőből szántó lett, vagy ... kert lett) hogy ezen művelés változást folyó évi április hó 30-ig a közellátási hivatalban akár írásban jelentsék be. Az évi beszolgáltatási kötelesség megállapításánál csak azok ... és művelési ágváltozások figyelembevéve, amelyeket határidőig bejelentenek.